

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJENA OPĆOJ AUDIJENCIJI Srijeda, 20. prosinca 2017. [\[Multimedia\]](#)

Misa – Uvodni obredi

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Danas želim ući u samo srce euharistijskog slavlja. Misa je podijeljena na dva dijela: bogoslužje riječi i euharistijsko bogoslužje, koja su tako usko među sobom povezana da tvore jedan bogoštovni čin (usp. Sacrosanctum Concilium, 56; Opća uredba Rimskog misala, br. 28). To slavlje, koje započinje uvodnim obredima a zaključuje se završnim obredom, je dakle jedinstvena cjelina i ne može se razdvajati, ali za bolje razumijevanje pokušat ću objasniti njegove različite dijelove, od kojih svaki može dotaknuti i obuhvatiti jednu od dimenzija našeg čovječstva. Nužno je poznavati te svete znakove kako bismo u punini doživjeli misu i iskusili svu njezinu ljepotu.

Kad se narod okupi, slavlje započinje uvodnim obredima, koji obuhvaćaju ulazak jednog ili više svećenika slavitelja, zatim pozdrav – „Gospodin s vama“, „Mir s vama“ –, pokajnički čin – „Isповijedam se“, u kojem molimo za oprostjenje grijeha – Kyrie eleison, pjesan hvale „Slava“ i zbornu molitvu ili kolektu: naziva se tako ne zato jer se tada prikupljaju prilozima, već zato što je to kolekta molitvenih nakana svih naroda; a ta zborna prošnja naroda uzdiže se nebu kao molitva. Svrha tih uvodnih obreda je „da vjernici, sabrani ujedno, ostvare zajedništvo, pravo se raspolože za slušanje Božje riječi i dostojno slavljenje euharistije“ (Opća uredba Rimskog misala, br. 46). Nije dobra navika gledati na sat i reći: „Stići ću na vrijeme, dođem nakon propovijedi i time ispunjavam zapovijed“. Misa započinje znakom križa, tim uvodnim obredima, jer tu se počinjemo klanjati Bogu kao zajednica. I zato je važno unaprijed se pobrinuti da ne kasnimo, trebamo doći ranije, kako bismo pripravili srce za taj obred, za to slavlje zajednice.

U pravilu, dok se pjeva ulazna pjesma, svećenik s drugim služiteljima u procesiji dolazi do prezbitarija, pozdravi oltar naklonom te, u znak poštovanja, poljubi oltar i, kada ima kadionica, okadi ga. Zašto? Zato što je oltar Krist: to je slika Krista. Kad gledamo oltar, gledamo upravo gdje je Krist. Oltar je Krist. Te geste, kojima prijeti opasnost da prođu nezapaženo, su vrlo značajne, jer izražavaju od samoga početka da je misa susret u ljubavi s Kristom, koji „prinosom svoga tijela u

pravoj žrtvi križa [...] [p]ostaje... i svećenik, i oltar i žrtveni Jaganjac" (Vazmeno predslavlje, V). Oltar, naime, kao znak Krista, „središte je... zahvaljivanja koje se vrši euharistijom" (Opća uredba Rimskog misala, br. 296) i čitava zajednica [je okupljena] oko oltara, koji je Krist; ne zato da gledamo jedni druge, već da gledamo Krista, jer Krist je u središtu zajednice, nije joj dalek.

Slijedi znak križa. Svećenik koji predsjedava slavljem značenjuje se znakom križa i to isto učine svi vjernici okupljeni na slavlju, svjesni da se bogoslužni čin vrši „u ime Oca i Sina i Duha Svetoga". Ovdje prelazim na drugu malu temu. Vidjeli ste kako djeca čine znak križa? Ne znaju što čine: ponekad kretnjama prave crtež, koji nimalo ne liči na križ. Molim vas: mama i tata, djedovi i bake, naučite djecu, od početka – dok su još vrlo mala – pravilno se prekrižiti. I objasnite im da Isusov križ daje kao neku zaštitu. A misa započinje znakom križa. Ipak, molitva se kreće, da tako kažem, u prostoru Presvetoga Trojstva – „U ime Oca, Sina i Duha Svetoga" –, a to je prostor beskrajnog zajedništva; ima kao ishodište i kao cilj ljubav Boga Jednoga i Trojedinog, očitovanog i darovanog nama u Kristovu križu. Naime, njegovo vazmeno otajstvo je dar Trojstva, a Euharistija izvire uvijek iz njegova probodenog srca. Znamenujući se znakom križa, dakle, ne samo da se spominjemo svoga krštenja, već potvrđujemo da je liturgijska molitva susret s Bogom u Kristu Isusu, koji je za nas postao čovjekom, umro na križu i slavan uskrsnuo.

Svećenik, potom, upućuje liturgijski pozdrav izrazom: „Gospodin s vama" ili nekim drugim sličnim – ima ih nekoliko –; a okupljena zajednica odgovara: „I s duhom tvojim". Mi smo u dijalogu; na početku smo mise i moramo misliti na značenje svih tih čina i riječi. Ulazimo u „simfoniju" u kojoj odjekuju različiti tonovi glasova, uključujući vremena šutnje, kako bi se stvorio „sklad" među svim sudionicima, to jest kako bi prepoznali da nas pokreće isti Duh i to radi istoga cilja. Naime, „tim se pozdravom i odgovorom naroda očituje otajstvo sabrane Crkve" (Opća uredba Rimskog misala, br. 50). Izražava se tako zajednička vjera i uzajamna želja da budemo s Gospodinom i živimo jedinstvo sa čitavom zajednicom.

Stvara se molitvena simfonija i ona odmah na početku ima vrlo dirljivi trenutak, jer onaj koji predsjedava poziva sve da priznaju vlastite grijehe. Svi smo grešnici. Ne znam, možda netko od vas nije grešnik... Ako ima onih koji nisu grešnici molim da dignu ruku, tako ćemo svi vidjeti. Nema podignutih ruku, dobro: imate dobru vjeru! Svi smo grešnici; i zato na početku mise molimo za oprostjenje. To je pokajnički čin. Nije riječ samo o tome da se sjetimo počinjenih grijeha, već je to nešto mnogo više: to je poziv da se, ponizno i iskreno, priznamo grešnicima pred Bogom i zajednicom, pred braćom, poput carinika u hramu. Ako Euharistija uistinu uprisutnjuje vazmeno otajstvo, to jest Kristov prijelaz iz smrti u život, tada prvo što trebamo učiniti jest prepoznati koje su naše situacije pogibili kako bismo mogli uskrsnuti s Njim na novi život. To nam pomaže shvatiti koliko je važan taj pokajnički čin. I zato ćemo se toj temi vratiti i na sljedećoj katehezi.

Idemo korak po korak u tumačenju mise. Ali toplo vam preporučujem: naučite djecu pravilno se križati, molim vas!

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana